№ 297. Piątek 28. Grudnia 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DZIENNIKIEM URZĘDOWYM i PRYWATNYM wynosi od 1. stycznia do 31. marca 1861.

dla miejscowych . . . . 4 zł. } waluty austr.
dla zamiejscowych z przesyłką pocztową . . . . . 5 zł. }

Rzecz Dodatku tygodniowego wchodzi w skład gazety samej z odpowiedniem pomnożeniem arkuszy, a osobno wydawana będzie tylko po rocznem w jeden tom zebraniu jak potąd.

Przesyłki *(franco)* odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na założenie regularnej szkoły parafialnej w gminie *Hołosków* w obwodzie stanisławowskim przeznaczono po wieczne czasy następujące składki:

A. Na uposażenie nauczyciela

a) obowiązała się gmina Hołosków płacić rocznie 84 zł. w. a.

b) mająca się wcielić do szkoły hołoskowskiej gmina Mołodyłów rocznie 26 zł. a. w.

c) hołoskowskie przysiółki (attynencye) Siedliska rocznie 12 zł. i Bednarówka rocznie 5 zł. w. a.

B. Na zakupienie drew na opał szkoły obowiązała się gmina Hołosków płacić rocznie 6 zł. w. a., gmina Mołodyłów rocznie 2 zł. w. a. a przysiółki Siedliska i Bednarówka rocznie po 1 zł. w. a.

Nakonice obowiązała się gmina Hołosków dokończyć wystawiony już budynek szkolny i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawiać i dokupywać porządki szkolne, zająć się ogrodzeniem przeznaczonego na zamiary szkolne ogrodowego gruntu objętości 250 sążni kwadr., podobnież otoczyć częścią fosą, częścią ogrodzić płotem odstąpiony przez tamtejszego właściciela dóbr na szkołę, zapisany pod rep. nr. 9, a top. nr. 238 grunt objętości dwóch morgów, i wykorczować znajdujące się na nim krzaki, załatwiać zachodzącą przy szkole posługę, i przystawiać do szkoły przeznaczone przez właściciela Bednarówki po wieczne czasy rocznie dwa niż. austr. sągi drzewa na opał.

Nakoniec na polepszenie rzeczonej dotacyi nauczyciela przeznaczono doczeście jeszcze następujące składki:

a) gr. kat. proboszcz Hołoskowa ix. Aital Gadziński, przez czas swego probostwa w Hołoskowie przyrzekł dawać rocznie 2 zł. w. a.

b) Mieszkańce izraeliccy Meyer Osträger, Leib Hellemann, Hersz Hut i Mordko Streit przez czas swego pobytu w Hołoskowie rocznie po 1 zł. w. a.

Okazaną temi składkami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galic. Namiestnictwo do wiadomości powszechnej. Lwów, 24. listopada 1860.

Wiedeń, 24. grudnia. Dnia 22. b. m. wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany LXXVI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 269. Dekret ministerstwa finansów z 11. grudnia 1860 — ważny w krajach koronnych w Węgrzech, Kroacyi i Slawonii, w Serbskiem województwie z Temeskim banatem i w Siedmiogrodzie — z ogłoszeniem kosztów dozoru nad tytoniem złożonym w magazynach prywatnych.

Nr. 270. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 14. grudnia 1860, względem zwinięcia expozytur prokuratury finansowej w Czerniowcach i Opawie.

Nr. 271. Dekret ministerstwa finansów z 18. grudnia 1860 — ważny we wszystkich krajach koronnych względem należytości za listy wydawane z c. k. sądów handlowych w sprawie protokołowanych i zmazanych firm, jako też względem ogłaszania tych list.

Sprawy krajowe.

(Obwieszczenie Towarzystwa gospodarskiego.)

W sprawozdaniu komitetu na ostatniem zgromadzeniu (Rozpr. t. 27 str. 58) przedłożonem, wskazaliśmy iż wys. Namiestnictwo zażądało zdania naszego Towarzystwa: czy dobywanie nafty tak jak dotychczas ma być zostawione prywatnemu przemysłowi, czyli też powinno być podciągnięte pod kategoryę tak zwanych regaliów górniczych? Rozważywszy tę kwestyę należycie przytem szanując zasadę własności, komitet oświadczył: iż dobywanie tego oleju ziemnego należy jak dotąd zostawić i nadal właścicielom gruntów, na których ten olej znajduje się.

Wysokie c. k. Ministeryum finansów, reskryptem z dnia 16. listopada b. r. l. 32.782, orzekło: że *nafta* wedle §. 3. prawa górniczego uważaną być ma za regale górnicze.

Gdy zaś w kraju naszym posiadacze takich gruntów, które w sobie naftę zawierają, z przepisami prawa górniczego nie są dokładnie obeznani i przez tę niewiadomość prawo użytkowania z tego produktu ziemnego utracićby mogli; przeto komitet pospiesza podać do powszechnej wiadomości, że rzeczone wys. Ministeryum, pozwoliło wyjątkowo dla Galicyi, ażeby wszyscy posiadacze gruntów naftę w sobie zawierających, którzy już teraz tego produktu, jako własności swojej używają, lub na przyszłość używać go zamierzają, najdalej w przeciągu 6 miesięcy — a więc do końca maja 1861 roku — podania swoje do c. k. urzędu górniczego we Lwowie *(Berghauptmannschaft)* zanieśli i o pozwolenie wydobywania nafty *(Schurfbewilligung)* i listów zwanych *Freischurf* prosili, gdyż inaczej po upływie tego terminu bezskutecznym, każdy kto prędzej o to poda prośbę, prawa wydobywania nafty, chociażby na cudzym gruncie, tem samem nabędzie.

Komitet uważa więc za swój obowiązek wszystkich właścicieli gruntów, większych i mniejszych, wzdłuż całego podgórza karpackiego, na to rozporządzenie uważnymi uczynić, oraz wezwać ich, ażeby tego terminu nie zaniedbywali, i jak najprędzej, nie tracąc czasu, o uzyskanie takowego pozwolenia podania swoje zanosili a przezto prawa własności swojej zabezpieczyć starali się przez uzyskanie listów zwanych *Freischurf.*

Musimy tu dodać uwagę, że obowiązkiem jest obywateli ziemskich zawiadomić o tem rozporządzeniu wys. Ministeryum włościan czyli posiadaczy mniejszych gruntów, ażeby i oni prawa swojego przez niewiadomość przepisów górniczych, nie utracili.

Z komitetu c. k. Towarzystwa gospod. galic.

Lwów, 22. grudnia 1860.

Wiceprezes *Krasicki.*

(Przedłużenie roku uwzględnienia dla urzędników. — Wyszczególnienia. — Czynności kongregacyi centralnej. — Sprawy dalmatyńskie.)

Wiedeń, 25. grudnia. *Gazeta wiedeńska* pisze: Jak słychać z pewnością, raczył Jego c. k. Apostolska Mość na wniosek ministra stanu przyzwolić najłaskawiej, ażeby nieumieszczonym dotąd urzędnikom i sługom zwiniętego rządu krajowego i dyrekcyi budowniczej w Salcburgu, tudzież rozwiązanych władz krajowych w Niższej Austryi, Wyższej Austryi i Styryi, a nakoniec wiernym urzędnikom i sługom byłych władz lombardzkich, przedłużono rok uwzględnienia do 31. grudnia 1861.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 13. grudnia r. b. nadać najłaskawiej głównemu poborcy samborskiej kasy zbiorowej, *Józefowi Kasparek*, w uznanie jego wieloletniej, wiernej i gorliwej służby, przy sposobności przeniesienia go w zasłużony stały stan spoczynku, złoty krzyż zasługi z koroną.

— Centralna kongregacya Lombardo-wenecka wzięła pod obrady na posiedzeniu z d. 7. b. m. skargę izby handlowej przeciw municypalności w sprawie rozdziału pożyczki Lombardo-weneckiej. Izba handlowa żądała żeby na stan kupiecki przypadła kwota 504.000 zł., municypalność zaś ułożyła inny projekt rozdziału, który kongregacya uznała za słuszny i przyrzekła popierać w namiestnictwie.

Następnie zajmowała się kongregacya regulacyą spraw lasowych i wodnych i uchwaliła zanieść prośbę do Najjaśniejszego Pana aby z przekazanego na to rozporządzeniem najwyższem z d. 8. listopada rocznego funduszu w sumie 515.519 zł. w. a. udzieloną była część stosowna także i na okręg Mantuański.

— Gdy co do zjednoczenia Dalmacyi z Kroacyą rozeszła się między ludem dalmatyńskim fałszywa pogłoska, jakoby ludność w razie tego zjednoczenia miała być na sposób Pogranicza wojskowego wzięta pod ustawy wojskowe, postanowiła konferencya banalna w Zagrzebiu na posiedzeniu swojem z 18go b. m. wydać proklamacyę do Dalmatyńców z wyjaśnieniem powodów, które skłoniły konferencyę upraszać Jego Ces. Mość o rychłe przyłączenie Dalmacyi. W tej proklamacyi powiedziano także, że Kroaci pragną połączyć się z nimi jako z wolnymi braćmi swoimi, by spólnemi siłami bronić swej wolności konstytucyjnej, i tym sposobem rozwijać się i kształcić w narodowo-kroackim duchu.

(Zarysy organizacyi służby budowniczej państwa.) (Ciąg dalszy.)

§. 43. Rząd krajowy jest upoważniony wydawać w rzeczach budowniczych rozporządzenie i asygnacye, w swych okręgach administracyjnych, o ile tyczą się wykonania postanowień władzy wyższej.

§. 44. Urzędy obwodowe (delegacye, komitaty) i inne niższe władze przy których są przydzieleni urzędnicy budowniczy, mają przestrzegać aby w podwładnych im powiatach wszystko cokolwiek należy do zakresu budownictwa, a mianowicie drogi komunikacyjne w dobrym utrzymywane były stanie. Wszelkie potrzebne naprawy rozkażą władze natychmiast przedsiębrać lub że są potrzebne doniosą wyżej do rządu krajowego.

W szczególności zaś mają się zajmować budowlami rządowemi i są przełożonemi nad całą budowle te prowadzącą służbą budowniczą.

§. 45. Władze te mają także podawać do rządu krajowego statystyczne przeglądy stanu budowli a w szczególności dróg i komunikacyi, wypracowywać preliminarze funduszów budowniczych, i dostarczać potrzebnych dat i dowodów, przedkładać projekta, kosztorysy i wnioski co do wszelkich budowli, restauracyi i zakupna budulców, jeżeli wymagają osobnego zatwierdzenia wyższej władzy, przedsiębrać z polecenia tejże władzy techniczne na miejscu rozpoznawanie, mające służyć za podstawę projektów wypracowywanych w rządzie krajowym (§. 30) i przeprowadzać pertraktacye konkurencyi gdzie biorą udział mieszkańcy kilku powiatów politycznych. Urzęda obwodowe winny w szczególności nadzorować stosownie do przepisów budowy i restauracye, wykonywane z funduszów publicznych nierządowych.

§. 46. Wymienione w §. 44 władze, mają starać się za pośrednictwem właściwych urzędników technicznych i służby wykonawczej, aby drogi i mosty w podwładnych im powiatach w dobrym utrzymywano stanie, za szczególnem poleceniem rządu krajowego będą się zajmować prowadzeniem większych budowli zmian i restauracyi, lub delegowanym umyślnie w tym celu urzędnikom technicznym udzielać wszelkiej pomocy i nadzorować ich.

§. 47. Władze te zajmują się aby zabezpieczyć potrzeby wszelkie na budowle rządowe, i przedkładają rezultaty swych czynności wyższej władzy. Winny nadzorować dostawę tych budulców jak w ogóle aby wszelkie zobowiązania stron jak najściślej były dotrzymane; egzekwować prawnemi przymusowemi środkami materyały niedostawione na termin, lub egzekwować kazać, a za dostawione za szczególnem umocowaniem uiszczać spłaty częściowe. Do władz tych należy także sprawdzać to wszystko, co im osobnym polecone będzie rozkazem.

§. 48. Władze te rozpoznawają szkody elementarne, którym uległy budowle rządowe, i są upoważnione zwłaszcza gdy doraźne zachodzi niebezpieczeństwo, i grozi zatamowaniem komunikacyi, zarządzić natychmiast co potrzeba, i uczynić na to zaliczkę z funduszów na ten cel przeznaczonych im do rozrządzenia.

§. 49. Władze te dokonywają z wyższego rozkazu wywłaszczenia, gdzie tego potrzeba, i zajmują się szacowaniem wysokości wynagrodzenia.

§. 50. W sprawach osobowych wykonywują taką władzę dyscyplinarną nad urzędnikami i służbą budowniczą w powiatach okręgu, jak urzędy obwodowe w podwładnych sobie obwodach nad urzędnikami równego stopnia.

W szczególności zaś należy do nich:

a) Słuchać przysięgi służbowej urzędników technicznych w powiatach i służbę wykonawczą.

b) mianować, posuwać lub oddalać też służbę.

c) przyjmować dyurnistów, lub karać, wyrabiać plany za osobnem wynagrodzeniem w miarę dozwolonych na to funduszów.

d) przenosić służbę z jednego miejsca na drugie w powiecie.

e) udzielać urlopów na dni 14 dla urzędników, a dla służby na miesiąc jeden.

f) zawiesić pensyę i wypłaty urzędnikom i służbie w razach określonych przepisami.

g) w szczególnych nagłych razach oddalać urzędników z urzędu i od pensyi za równoczesnem zawiadomieniem rządu krajowego. (d. n.)

Ameryka.

(Poselstwo prezydenta.)

Prezydent Buchanan powiada w poselstwie swojem do kongresu pod względem stosunków zagranicznych co następuje:

Stosunki z Anglią są jak najprzyjaźniejsze. Spory z centralną Ameryką załatwione zostały traktatami, które zawarła Anglia z państwem Honduras dnia 28. listopada 1859, i z Nikaraguą dnia 28go września 1860, a mocą których zrzekła się Anglia protektoratu nad krainą Morkitów i odwołała swoje załogi z wysp Bai. Również skończyła się pomyślna sprawa względem rewidowania okrętów amerykańskich. W sporze o San Juan toczą się jeszcze układy, i prezydent wstrzymuje się przeto od wszelkiego sądu o tej sprawie. Podróż księcia Walii wspomina z przyjemnością. — Z Francyą toczyły się układy względem zaciągania Francuzów naturalizowanych w Ameryce, do armii francuskiej. Rząd francuski ogłosił tych obywateli amerykańskich wolnymi od służby wojskowej, a prezydent spodziewa się, że i inne państwa kontynentalne pójdą za tym przykładem. — Co do stosunków z Rosyą powiada tylko, że ile możności stają się coraz ściślejsze. Co do Hiszpanii żali się poselstwo znowu na liczne niezaspokojone pretensye obywateli amerykańskich. Z Chinami zawarty został dnia 18go czerwca 1858 w Tientsinie traktat handlowy, a 8. listopada 1858 traktat dodatkowy. Podług tej konwencyi płacą Chiny 500.000 taelów tytułem wynagrodzenia za zwyż zapłacone cła wywozowe i należytości beczkowe, czem zaspokojone będą wszelkie pretensye obywateli amerykańskich. Z wykazów pokazuje się jednakże, że Chiny zapłaciły 200.000 dolarów więcej, i prezydent zaleca przeto utworzyć jaki dobroczynny zakład na pożytek Chinów. — Ratyfikacye traktatu zawartego z Japonią wymieniano dnia 22go maja r. b. w Washingtonie. Z Nową Grenadą i Kostaryką zawarte zostały traktaty indemnizacyjne. Stosunki w Mexyku przedstawia poselstwo w smutnych rysach.

Hiszpania.

Madryt, 18. grudnia. W miejscu dawniejszej afrykańskiej armii okupacyjnej wysłana jest w zastępstwo inna. Komisya kongresu, której poruczono raport o ustawie prasy, zgadza się w głównych punktach z rządem.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Depesza z Chin na Petersburg.)

Londyn, 22. grudnia. Na cześć zmarłego historyka Macaulay ma być wzniesiona statua marmurowa w Cambridge, gdzie chodził do szkół. W tej mierze utworzył się komitet, na którego czele stoją małżonek Królowej, lord Lyndhurst, książęta Devonshire i Bedford, hrabia Gray, lord Stanley, Tennyson, Thackeray i inni. Zmarły niedawno książę Norfolk zapisał także pomiędzy innemi znacznemi legatami na katolickie zakłady 10.000 funt. szterlingów Papieżowi.

— Urząd spraw zagranicznych ogłasza następującą wiadomość z Chin:

„Otrzymaliśmy z Petersburga od sir John Cramptona następujący telegram z dnia 20. grudnia, 1. godzina po południu: „Książę Gorczakow udzielił mi raport jenerała Ignatiewa z doniesieniem rzezi europejczyków w Chinach. Pomiędzy zamordowanymi Anglikami są de Norman, attaché pana Bruce (brata lorda Elgin), Anderson, dowódzca eskorty lorda Elgin, i korespondent dziennika *Times* pan Bowlby; z Francuzów poginęli pan Dobut, intendant francuskiej expedycyi, jeden z jego adjutantów i pułkownik artyleryi. To są imiona, które wymienia jenerał Ignatiew, ale ogólna liczba zamordowanych wynosi 19.

Francya.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Świętopietrze. — Domy zastawów.)

Paryż, 22go grudnia. Cesarz przyjmował przedwczoraj wieczór lorda Cowley, który mu przedstawił sekretarza lorda Palmerstona i zarazem zawiadomił, że przywozi depesze Palmerstona. W tej też chwili jest korespondencya dyplomatyczna między Londynem i Paryżem bardzo ożywiona. — Dwór cesarski przywdział na 21 dni żałobę po zmarłej Królowej wdowej Szwecyi i Norwegii. — Dekret z dnia 16. b. m. mianuje jenerała dywizyi Martimprey podgubernatorem Algieryi.

— Świętopietrze zebrane zeszłej niedzieli w archydyecezyi paryskiej, miało być bardzo znaczne. Jak mówią, złożyła Cesarzowa na ręce kardynała datek wynoszący 100.000 franków.

— Domy zastawów mają w całym kraju otrzymać nowy regulamin. Klasy uboższe otrzymają przystęp do nich pod mniej uciążliwemi niż dotąd warunkami.

— *Monitor* pisze: Depesza barona Gros do rządu cesarskiego, przesłana z Pekinu na Petersburg i datowana dnia 7go listopada, donosi wiadomość, że pokój podpisali brat cesarski i pełnomocnicy Francyi i Anglii. *Ultimatum* z Szanghaj zostało przyjęte. Ratyfikacye układów w Tientsin wymienione. Francya ma otrzymać wynagrodzenia 60 milionów franków. Na rachunek miano dnia 30. listopada wypłacić 3,750.000 franków. Wychodźtwo Kuliów jest od rządu chińskiego dozwolone. — Za pośrednictwem francuskiego posła mają być w całym kraju oddane chrześcianom, należące dawniej do nich kościoły, cmentarze i dependencye. Dnia 29. października odśpiewano *Te Deum* i *Domine salvum* w katedrze pekińskiej, umieściwszy poprzednio na tym kościele krzyż, który się tam znajdował dawniej.

— Paryski korespondent do *Allg. Z.* twierdzi z całą pewnością, że Rosya nie doradzała nigdy królowi Franciszkowi II., ażeby dłuższy bezużytecznie stawiał opor, i że Cesarz Ludwik Napoleon miał oświadczyć zgodnie z rosyjskim gabinetem, że chociażby Król neapolitański nie poszedł za tą radą, przecież nie odwoła z pod Gaety francuskich okrętów. Ten sam korespondent pisze, broszura

„Cesarz Franciszek Józef i Europa" sprawiła inny skutek, niż zamierzała; po powtórnem przeczytaniu innej jest myśli publiczność paryska.

Szwajcarya.

(Sprawa dyecezyi lombardzkiej.)

Rada związkowa szwajcarska ma się zajmować obecnie odpowiedzią na notę hr. Cavoura z dnia 10. listopada 1848 względem sekwestracyi dóbr stołowych biskupich w Tesynie. Odpowiedź ma być równie ostra, jak nota ministra. Dziwi to wreście wszystkich nawet w kołach rządowych w Turynie, pisze dziennik *Bund*, że hr. Cavour wystąpił bez istotnego ważnego powodu przeciw przyjaznej Szwajcaryi, a dzienniki wszystkie, a między innemi *Diritto* naganiają mu to stanowczo.

Włochy.

(Doniesienia z Rzymu. — Oblężenie Gaety.)

Państwo kościelne. Według *Giornale di Roma* ma być jedna część koni i mułów neapolitańskiej armii na publicznej sprzedana licytacyi, za autoryzacyą odpowiedniej władzy. Ten sam dziennik ogłasza rozporządzenie, które zakazuje głośnych demonstracyi w teatrach.

Neapol. *Pays* pisze pod d. 19. grudnia: „Niektóre zagraniczne dzienniki donosiły, że pomimo zawartego w Gaecie zawieszenia broni, nie zaprzestawała jedna z prowadzących wojnę stron dawać ognia. Możemy jednak zapewnić, że obie strony dotrzymały zawieszenia broni." Tymczasem miał król Franciszek II. odrzucić propozycye Piemontu. Główne pytanie jest, czy Cesarz francuski dozwoli flocie sardyńskiej uderzyć na twierdzę od strony morskiej. Pismo Cesarza Napoleona do Franciszka II. nie zawiera, jak twierdzi stronnictwo burbońskie i *Morning Chronicle*, żadnych pogróżek, że odwoła flotę francuską; zaś *Corr. Havas* pisze: burzliwa pora roku nie dozwala eskadrze francuskiej dłużej bawić w zatoce gaetańskiej. Utrzymują, że ta sprawa jest w związku z misyą hrabiego Arese do Paryża.

Patrie pisze: Rozpoczęte niedawno układy były bezskuteczne, a położenie rzeczy pod Gaetą jest takie same, jak przed układami. Sardyńskie bateryе pod Santa Agata i Monte Christo jedyne miały dnia 19. grudnia znowu otworzyć ogień. W twierdzy przysposabiano się odpowiedzieć silnym ogniem. Ulewny deszcz niejakiego czasu znaczne poczynił szkody w pracach oblężniczych.

Jak donoszą z Rzymu dnia 19go b. m. jest francuska eskadra pod Gaetą świeżo zaopatrzona w prowianty.

Niemce.

(Poselstwo pruskie do Japonii.)

Berlin. 15. grudnia. O przybyciu pruskich okrętów „Thetis" i „Arcona" do Japonii donoszą do *Pr. V.* następujące szczegóły:

Przed wylądowaniem wyprawił rząd japoński na okręt urzędnika policyi. Ale hrabia Eulenberg oświadczył, że jest Króla pruskiego posłem, i że tylko ministrów przyjmuje. Kilka dni potem otrzymał hrabia Eulenberg w wspaniałej puszce pismo z zaproszeniem, i wyruszył w świetnym pochodzie z oddziałem stu majtków do Jeddo, stolicy Japonii, hrabia i wszyscy oficerowie konno, gdyż rząd japoński podesłał im przybrane w rzędy konie. Natłok ludu był nadzwyczajny, a przyjęcie ze wszech miar bardzo uprzejme. Okrętu „Frauenlob" pod porę jeszcze nie było w zatoce, złączony z parowcem „Arcona" przebył z nim gwałtowną burzę, i wreszcie przyzostał. Także okręt „Thetis" płynął osobno. Dnia 27. sierpnia nim do Japonii przybyli, spostrzegli w znacznem oddaleniu koło wyspy Formosy) pewną liczbę dymiących się okrętów. Za zbliżeniem podpłynął do „Thetis" chiński okręt, na którym znajdowały się kobiety, dzieci i naczynia kuchenne, i z pozoru jak najspokojniejszy. Lecz w tej chwili postrzeżono z drugiej strony, jak jeden okręt angielski dawał znak trwogi, co mogło znaczyć, że w walce z Chinami wyczerpał swą amunicyę i potrzebuje teraz spiesznej pomocy. Z czem też pospieszyli Prusacy, a zręczny ogień uwolnił Anglika wkrótce od napaści; jeden okręt chiński został z całą załogą zatopiony. Tak ocalili Prusacy okręt angielski.

Rosya.

(Regulamin sukcesyi chłopskiej w Estonii.)

Gazeta wiedeńska przynosi wiadomość, że w Warszawie krąży pogłoska, że Cesarz Alexander zjeżdża w styczniu na dłuższy pobyt do Warszawy, a to, ażeby zaprowadzić organiczny statut, który był dla królestwa ogłoszony za rządów Cesarza Mikołaja I. w roku 1832.

Gazeta senacka przynosi pod dniem 13. września następujący ukaz cesarski o sukcesyi chłopów w Estonii: „Jeżeli chłop zostawi po śmierci kilka parceli gruntu, których był właścicielem albo dzierżawcą dziedzicznym, i jest więcej spadkobierców, spadają te parcele w każdym razie nie na jednego sukcesora, ale dzielą się niemi współdziedzice, wynagradzając pieniądzmi, albo w inny sposób nie tylko tych, którzy nie otrzymali części gruntu, albo co odziedziczyli cząstkę mniejszą, niż im przynależy prawnie, ale do spadku należą i kobiety." *Allg. Ztg.* donosi, że jenerał Gezewicz przydzielony do nadkomendy w Warszawie, wyjechał z polecenia naczelnego komendanta księcia Gorczakowa do południowej Rosyi, a mianowicie do stacyi piątego korpusu armii.

Turcya.

(Sprawa przytrzymanych okrętów sardyńskich. — Doniesienia ze Syryi.)

Levant Herald donosi pod dniem 5go b. m. następujące szczegóły o okrętach sardyńskich, które przemycały zasoby wojenne:

Porta otrzymała wiadomość, że cztery okręta sardyńskie z bronią i amunicyą dokładnie sygnalizowane wypłynęły z portu włoskiego na Dunaj. Dwa okręta przytrzymano na Bosforze, a Porta zażądała od sardyńskiego posła przyzwolenia przetrząść rzeczone statki. Sardyński poseł odmówił na mocy artykułów turecko-sardyńskiego traktatu handlowego. Porta odpowiedziała, że traktat handlowy zakazuje sprowadzania broni bez poprzedniego upoważnienia, i że rząd turecki ma prawo przetrząsać okręta w razie słusznego podejrzenia; czemu jednak poseł sardyński zaprzeczył, utrzymując, że tu idzie jedynie o przewóz towaru, co wyklucza wszelkie prawa przetrząsania. W ciągu tej pertraktacyi odpłynęły tymczasem wspomnione statki, i dopiero u ujścia Suliny przytrzymane i przetrząsane, okazały, że wiozły cztery bateryе gwintowanych dział i znaczny zasób amunicyi. Ale mówią, że inne okręta wyprzedzając wysadziły na ląd ładunek broni w miejscu dotąd niewiadomem. Wiadomości te jednak *Journal de Constantinople* nie ośmiela się potwierdzać.

Z Jerozolimy donoszą pod dniem 1. grudnia, że z wyjątkiem Anglików i Amerykanów liczba przybywających do Jerozolimy pielgrzymów jest nieznaczna; ale drogi są bezpieczne, a w miastach i po wsiach panuje pokój.

— *Pays* donosząc o pogłosce, jakoby miały zajść nieporozumienia między Fuadem Baszą a komisyą do spraw syryjskich, dodaje ze swej strony, że wprawdzie zaszły nieporozumienia, lecz nie między Fuadem Baszą a komisyą, lecz między komisarzami a miejscowemi władzami tureckiemi. Komisya, jak wiadomo, wyjednała, że rozbrojono ludność turecką. Władze Damaszku żądały, aby rozbroić ludzi Abd-el-Kadera. Emir protestował przeciwko temu stanowczo. Według najnowszych doniesień rzecz ta ma być wkrótce załatwioną, gdyż komisya zasiadająca obecnie w Damaszku oświadczyła się po stronie Abd-el-Kadera. Co do przedłużenia terminu wyprawy syryjskiej utrzymuje *Pays*, że dotąd nie było o tem mowy w gabinetach.

Dziś dla świąt Bożego Narodzenia nie nadeszły żadne gazety.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 26. grudnia. Na targ przedwczorajszy przypędzono 142 wołów, mianowicie z Rozdołu 5 stad po 10, 10, 10, 9 i 8 sztuk, z Białego kamienia 30, z Bóbrki 2 stada po 20 i 33 sztuk, z Szczerca 7 sztuk, a z Dawidowa 5 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu tylko 60 sztuk na potrzeb miasta, i płacono za woła, mogącego ważyć 320 ℔ mięsa i 40 ℔ łoju, 60 zł.; sztuka zaś, którą szacowano na 400 ℔ mięsa i 80 ℔ łoju, kosztowała 84 zł. w. a.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 24. i 25. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7 god zrana	323 99	– 5.6	80 5	zach dni sł.	pochmurno
2 god. po poł	324 92	– 3.5	73 8	„ „	jasno
10. god. wiecz.	325 57	– 6.2	82 1	południowy „	„
7. god. zrana	325 01	— 5.7	63 8	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324.44	— 3 3	77.6	połud.-wsch. „	„
10. god. wiecz.	323 08	— 3 2	87 9	południowy „	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. grudnia.

Hotel rosyjski: Mysłowski Antoni, z Koropca. — Br. Müstrza Jan, z Sadagóry. – Br. Petrino Mik, z Wasskontz. — Hr. Komorowski Franciszek, z Łuczyc. — Szymanowski Franc, z Bobiatyna.

Hotel europejski: Głogowski Art., z Bojańca. — Pinczakowski Wiktor, z Wybranówki. — Starzyński Bojomir, z Derewnia.

Hotel angielski: Hubicki Karol, z Ozydowa.

Dnia 27. grudnia.

Hotel rosyjski: Ochocki Józef, z Dobropola. — Hr. Golejowski Adam, z Hryniowiec. — Hr. Dzieduszycki Alex, z Izydorówki. — Morawski Konst, z Pohorzec. — Oczosalski Szczep., z Hryniatycz.

Hotel Langa: Gontard Henr, c. k. podpułkown., z Gródka.

Hotel angielski: Szczepański Tad., z Czajkowiec. — Hr. Łoś Francisz., z Polski.

Pod białego konia: Stecher-Stebnitz Ferd., c. k. porucz., z Turynki.

Do domu prywatnego nr. 804¼: Głogowski Ludwik, c. k. szambelan, z Psar. — Zebrowski Karol, z Tworylna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26 grudnia.

PP. Hermann Łuc., do Rymanowa. — Jabłonowski Ant., do Wiednia. — Sadowski Jan, do Krakowa. — Hr. Stadnicki Winc., na Podole.

Dnia 27. grudnia.

Romanowski, c. k. oficer, do Ubnowa. — Barański Michał, do Radłowiec. — Wisniewski Ignacy, do Hrycowiec. — Białobrzeski Stan., do Dzidziłowa. — Müller Karol, c. k. podporucznik, do Czerniowiec.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej po raz pierwszy: „**Nieboszczyk Lionel**“, czyli **Kto dożyje, obaczy**“, komedya w 3 aktach z francuskiego.

Termina
obrotu spraw i papierów giełdowych.

Losowania:

Dnia 1. grudnia: Seryi losów państwa z r. 1839.
„ 1. „ Losów księcia Windischgrätza
„ 15. „ „ księcia Esterhazego.

Wypłaty:

Dnia 1. grudnia: 5% obligacyi banku lomb. wenec. z r. 1852.
„ 1. grudnia: 5% „ konwersyjnych.
„ 1. grudnia: 5% . „ metalików.

Zbory jeneralne:

Dnia 20. grudnia: Towarzystwa akcyonaryuszów tłumackiej fabryki cukru.
„ 21. grudnia: Akcyonaryuszów Łazienek Diany.
„ 29. grudnia: Kronsztadzkiego Towarzystwa akcyonaryuszów górnictwa i hutnictwa w Wiedniu.
„ 29. grudnia: Jeneralne zgromadzenie pierwszego peszteńskiego Towarzystwa akcyonaryuszów tartaku i fabryki wyrobów drewnianych.
„ 14. stycznia 1861: Jeneralne zgromadzenie praskiego Towarzystwa fabryki żelaznej.

Kurs lwowski.

Dnia 27. grudnia.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	63	6	73
Dukat cesarski . .	„ „	6	65	6	75
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	42	11	65
Rubel srebrny rosyjski .	„ „	2	20	2	24
Talar pruski	„ „	2	14	2	18
Polski kurant i pięciozłotówka . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	50	85	50
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	148	—	152	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	63	25	64	25
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	74	60	75	60

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 27. grudnia.

Z pożyczki narad. po 5% za 100 złr. 75.40. Metaliki po 5% za 100 zł. 63.- ; po 4½% za 100 zł. .— ; po 4% za 100 zł. – .— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. .— ; Węgier —.—. Galicyi —.— ; Bukowiny —.— ; Akcye Banku narodowego sztuka 724.— ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 163.50 ; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —. .

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.- .

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 122.25. — Lipsk za 100 talarów —.— . Londyn za 10 funtów szterl. 142.60. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. – .—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 76, dukaty ces. pełnej wagi —. . korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.
Dnia 24. grudnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% . .	58.—	58 25
Z pożyczki narod. po 5%	76 —	76.50
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	64 —	64 25
dtto. „ 4½% . . .	54.50	55 —
dtto. „ 4%	49.—	49 50
dtto. „ 3%	36.—	36 50
dtto. „ 2½%	35.—	—.—
dtto. „ 1%	12 20	12 30
Przez. do wylos. z r. 1839	108.—	109 —
„ 1854	87 50	88 —
„ 1860	84 50	85.—
Renty Como po 42 lir. aus.	17.25	17.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	62.—	63.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. „ 4½%	54.—	54 50
Wylos. obl. dawn. długu państ. „ 4%	48.—	49.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	40.—	41.—
„ 3%	—.—	50.—
„ 2½%	—.—	46.—
„ 2¼%	—.—	41.—
„ 2%	—.—	37 —
„ 1¾%	—.—	33.—
dtto. z procent za granicą . „ 5%	62.—	63.—
„ 4½%	54.—	54.50
„ 4%	48.—	49.—
B. Krajów koronnych		
Niższej Austryi .	87.—	88.—
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Wyż. Aust. i Salb.	87.—	87 50
Czech	90.50	91.—
Morawii	85 50	86.
Szląska	85.50	86 50
Styryi	86.50	87.50
Tyrolu	97.—	—.—
Kar., Krainy. i Wyb.	88.—	89.—
Węgier	65 50	66 50
Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii . . .	63 50	64.—
Galicyi	63 25	63.75
Siedmiogr. i Bukow.	61 75	62.25
Lom. wen. poż. z r. 1850	107.—	—.—

	pien.	towar
Wen. pożyczka z r. 1859	87.—	87.50
Dług Tyrolu po 5%	62.—	63.—
Dług Tyrolu „ 4%	48.—	49 —
Dług Tyrolu „ 3½%	40.—	41.—
Dług Salcburga „ 3%	—.—	35.—
Dług Salcburga „ 2½%	—.—	29.—
Dług Krainy . „ 2%	—.—	22.—
Dług Krainy . „ 1¾%	—.—	21.—
2. Stan oblig. domestykaln.		
po 3% za 100 zł. . .	20.—	21.—
„ 2½% za 100 zł. . .	17.—	18.—
„ 2¼% za 100 zł. . .	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł. . . .	14.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł. . .	11.—	12.—
3. Akcye.		
Banku nar.	733.—	735 -
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	167 10	167 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	552 -	553 -
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	1952	1954.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	284 —	284.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	179 —	179.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. .	109 75	110
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 120 zł. (60%)	190 —	191
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 120 zł. (60%)	149 —	149.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m.k.	22.—	24.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k	60.—	65.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k, ...	645.—	650.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	115.—	120.—
z wpłatą 60 zł, (30%) .	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . .	–	200.—

	pien.	towar
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	112.—	114.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	386.—	388.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	130.—	160.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	380.—	385.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . .	350.—	355.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. . . .	—.—	—.—
4. Listy zastawne.		
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	99.—	100
10 „ 5%	97.—	97 50
przeznacz. do los. po 5%	88 —	88 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99 50	100.—
przez. do los. po 5% .	84 30	84 50
Gal. Tow. kred. po 4% . .	85.—	85.50
5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.		
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	92.—	92.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	143.75	144.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.—	93.25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	139.50	140.—
Kol. Gloggn. za 100 zł. .	77.—	78.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.—	93.—
Lloyda za 100 zł. . . .	78.—	78.50
6. Losy.		
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	107 -	107.50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	95.—	95.25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w.a.	111.—	112.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	35.75	36.25

	pien.	towar
Esterhazego po 40 zł. m. k.	86.—	87.—
Salma „ 40 „ „	38. –	38.25
Palfiego „ 40 „ „	36.50	37.—
Clarego „ 40 „ „	34 50	35.—
St. Genois „ 40 „ „	36.75	37.—
Windischgrätza 20 zł. „	20 50	21.—
Waldsteina 20 „ „	26.50	26.75
Keglevicha 10 „ „	14.50	14.75
Weksle. (Na 3 miesiące.)		
Amsterdam za 100 zł. hol.	120.50	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	120.75	121 —
Berlin za 100 tal. . . .	——	—.—
Wrocław za 100 tal. . .	121.50	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	121 —	121.25
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B. .	106 75	107.—
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt . .	140 90	141.—
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	55 80	—.—
Marsylia za 100 fr. . . .	55.90	—.—
Paryż za 100 fr.	56 —	56.10
Praga za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piastr woł	20 30	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—
Dyskonto weks. Bank. nar. . . .		5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.		5%

Kurs złota.

	w przecięciu w w. a	
Dukaty ces. men.	6 zł.	68 c.
dtto. pełnej wagi . . .	6 „	67 „
Korona	19 „	45 „
Napoleondor	11 „	29 „
Rosyjski impery.	11 „	56 „
Talar	2 „	13 „

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

K R O N I K A.

Na fundusz Stowarzyszenia katolickiej czeladzi rzemieślniczej ofiarowali WW.: Waleryan Krzeczunowicz 200 zł. w obligacyach indemnizacyjnych; Ludwika z hrabiów Borkowskich Niezabitowska 500 zł. w obligacyach indemnizacyjnych, a magistrat miasta Lwowa 10 sągów drzewa na opał.

Druga lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowania Nowego roku 1861:

Złożyli WW.: Towarnicki 1zł., R. 50c , Krebs 20c., Wolski 1zł., Baczewski 1zł., M. Dymet 1zł., Dr. Minasiewicz 2zł., Klara Toms 1zł , August Schumann 3zł., Nimmewol 25c., Schiffner 1zł., Alfons Müller 30c., A. Barb 30c.. Dr. Baczyński 1zł., Sopuch 1zł., Wisnieski 20c., pani Oliva 1zł., pani Scheibenreiter 1zł., Maurycy Herdliczka 1zł , Scherautz 1zł., pani Kratter 1zł , Dr. Ressig 1zł , Milian 1zł , pani Schlager 50c., Krzystof Ressig 1zł., pani Julia Karpińska 2zł., Konwent OO. Karmelitów 2zł., Pieracki 1zł , Pirożek 50c., Hofman 3zł. 50c., Pokorny 1zł., pani Wohlfeil 1zł , pani Bossowska 1zł., pani Marya Schubuth 1zł , Boskovics 1zł., Muszyński 30c., Felix Lang 2zł., Jerzy Ludwik 1zł , p. Marya Weigle 1zł., Kozaurek 1zł., Karol Hillbricht 1zł., Dr. Śmiałowski 1zł., Louvens 1zł., Ohmann 1zł , Jordan 1zł , Ulrüchsthal 2zł., Nemethy 30c., V. Reisberg 30c., Marceli Tarnawiecki 2zł., Piotr Wasilewski 2zł.. Kirschbaum 2zł., Adametz 50c., Grocholski 50c., pani Jaworska 40c., Karol Karpe 50c., Dr Hofmann Kornel 2zł., Henryk Lang 1zł., Wiktor Gamowski 5zł., Fryderyk Hausner 5zł. Razem 77zł. 25c., do tego z pierwszej listy 38zł. 65c. – Razem 115zł. 90c.

(Wylewy.) Depesze z Portugalii z 18. grudnia donoszą o wielkich wylewach. Wiadomości z Andaluzyi są pomyślniejsze, ale w Grenadzie i w wielu innych miejscach zrządziła powódź wielkie szkody.

(Coroczna wielka wystawa drobiu w Londynie) jest już od kilku dni otwarta w kryształowym pałacu w Syndenham i ściąga licznych gości. Zebrano 956 wyborowych kur, kaczek i gęsi, i 366 gołębi; prócz tego znajdują się także na wystawie króliki, afrykańskie kucyki prawdziwie liliputowej miary, i sześć najmniejszych krówek, jakie kiedykolwiek widziano w Anglii, chociaż — jak mówi „Spektator“ — wystarcza codziennie ich mleko na zaopatrzenie całej okolicy St. Paul na okręg jednej mili.

(Mrozy w Petersburgu) trzymają z rzadką stałością od końca listopada. Termometr niepokazywał odtąd mniej jak 4 stopnie, najczęściej bywa 10 stopni zimna; dnia 11. grudnia było 15, a 15go 21 stopni zimna.

Główny Redaktor *M. Szczeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.